

### [Aksel Møller.]

parti ikke kan stemme for dette forslag, og at vi råder samtlige medlemmer i det høje ting til at stemme imod.

Når jeg derefter skal gøre nogle bemærkninger om den sidste uges forhandlinger og det resultat, der nu foreligger til rigsdagens afgørelse, vil jeg gerne begynde med at sige, at den mest præcise karakteristik af dette „forlig“ er, at det slet intet forlig er i dette ords egentligste forstand. Det skaber nemlig ikke udsoning mellem regering og opposition, ikke udsoning på det væsentligste og mest aktuelle område: pengepolitikken. Det betyder ikke, at man — tværs over alle modsætninger — er blevet enig om, hvad der bør være målet for landets økonomiske politik. Det forliger derfor ej heller modsætningerne mellem os om, med hvilke midler arbejdet skal gøres. Det såkaldte forlig er simpelthen blot et middel, hvorved den endelige kamp mellem socialdemokratiet og os udsættes.

Det vil være let at få øje på værdifulde økonomiske principper hentet fra den konservative politik i aftalens enkeltheder, og det vil måske derfor ikke være så svært at regne ud, hvem af parterne der varmest har ønsket kampens øjeblik udsat. Den stærke konservative fremgang ved kommunevalgene har givet vore anskuelser, forekommer det mig, en øget styrke, som altså kan ses i selve overenskomsten, men jeg ville være en skælm, hvis jeg påstod, at det, der her er aftalt, er mere værd, end det faktisk er. I pengepolitisk henseende er det „forlig“, der nu er indgået, ikke tilstrækkeligt. Det betyder vel, at regeringens voldsomme modstand mod at optage lån er blevet brudt, og det kan udfra et konservativt synspunkt derfor noteres som en indrømmelse til vor påstand om, at likviditeten er faretruende høj, og at statskassens virksomhed er årsagen hertil. Det er denne indrømmelse, vi har kæmpet for at opnå, og det er i virkeligheden den, der har dikteret os at gå ind i aftalen fremfor at stå udenfor. Vi ved, at Rom ikke blev bygget på een dag, og vore bestræbelser for at modarbejde den usunde økonomiske udvikling, som regeringens politik fører landet frem i, må vi fortsætte i den kommende tid.

Der vil desværre også blive rig anledning for os til at gå videre. I det kommende halvår forfalder 380 mill. kr. til udbetaling af statskassen, enten som indfrielse af lån eller som afdrag på lån. I 1950—1951 forventes der udbetalt i henhold til byggestøttelovgivningen 400 mill. kr. Det vil sige, at disse to poster betyder en samlet udpumpning på

780 mill. kr. ialt over statskassen. Heroverfor står forskellige poster på statsregnskabet, som tilsammen vil give en virkning i modsat retning på 150 mill. kr. Stillingen er altså den, at regeringen ved træk på nationalbanken havde tænkt sig det muligt at lade 630 mill. kr. — differencen mellem de 780 mill. kr. og de 150 mill. kr. — vandre ud i omsætningen. Det var denne fremgangsmåde, vi måtte bremse op for. Ved optagelse af statslån til 200 mill. kr. har vi opnået, at der for en stund dæmmes op for denne fortvivlede politik. Vi opnår vel kun et pusterum, udpumpningen over statskassen, som var beregnet til 630 mill. kr., begrænses herved til 430 mill. kr.

Så stærkt, som jeg kan det, vil jeg fra denne talerstol fastslå, at der ikke foreligger noget tilsagn fra det konservative folkeparti om, at vi mener, at denne låntagen er tilstrækkelig, og derfor ikke nogen accept af, at vi i det kommende finansår skulle lade et udekket overtræk til et beløb af 430 mill. kr. finde sted på den højtærede finansministers foliokonto i nationalbanken. Tværtimod har vi under forhandlingerne klart tilkendegivet, at vi, såsnart vi kan overse virkningerne på pengemarkedet af de nye statslån, vil kræve en fortsættelse af det, som ved denne aftale er påbegyndt.

Hvorfor fastholder vi i grunden så bestemt vort krav om en formindskelse af likviditeten? Folk, som til agitatorisk brug dyrker ensidigheden, har villet påstå, at den konservative målsætning er at opnå en rentestigning. Det har naturligvis intet med virkeligheden at gøre. En rentestigning er den pris, som samfundet må betale for at få orden i sin økonomi, men en pris er aldrig noget mål. Målet er et ganske andet. Målet er at arbejde henimod en formindskelse af underskuddet på betalingsbalancen ved at tæmme de kræfter, der skaber dette underskud, og derved nå frem til en afvikling af de restriktioner, som endnu binder handelsomsætningen. Jeg kunne tilføje, at hvis vi ikke når dette mål, vil den liberalisering, som allerede har fundet sted, komme i fare og et tilbageslag til nye restriktioner blive følgen. Og hvad endnu værre er — lykkes det os ikke i Danmark at nå dette mål, vil kronens skæbne være beseglet og en ny devaluering komme over os.

Den højtærede regering på sin side forkaster denne målsætning. Statsministeren erklærer, at han ikke ønsker at medvirke til at løse vore betalingsbalancevanskeligheder over en hårdhændet kreditindskrænkningspolitik — sådan kunne vi i alt fald læse hans ord i „Social-Demokraten“ søndag den 26.